

ISSN 2415–7988 (Print)
ISSN 2521–1919 (Online)
DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-204

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний педагогічний
університет імені Володимира Винниченка

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian
State Pedagogical University

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

ACADEMIC NOTES

Серія: Педагогічні науки

Випуск 204 (2022)

Series: Pedagogical

Edition 204 (2022)

15. *Ukrainske khoreografichne mystetstvo v konteksti svitovoi khudozhnoi kultury (suchasnyi polizhanrovyi dyskurs)* (2020) [Ukrainian choreographic art in the context of world art culture (modern polygenre discourse)]. Kolektyvna monohrafiia / O. Plakhotniuk, O. Kuzyk, O. Lan, A. Demianchuk, R. Kundys, P. Luno ta in. / za zah. red. O. Plakhotniuka. Lviv: SPOLOM, p. 316. [in Ukrainian]

16. *Filosofskyi entsyklopedychnyi slovnyk* (2002). [Philosophical encyclopedic dictionary] / [holova redkol. V. I. Shynkaruk]. K.: Abrys, 742 s. [in Ukrainian]

17. Khomiakov, M. B. (2003). *Tolerantnost: paradoksalnaia tsennost* [Tolerance: a paradoxical value]. *Zhurnal sotsyolohyy y sotsyalnoi antropolohyy*. № 4. T. VI. S. 98 – 112. [in Russian]

18. Shurtakov, K. (1989). *Myrovozzrenye y metody eho formyrovaniya : Kontseptual* [Worldview and methods of its formation : Conceptual]. Fylos. analiz. Kazan : Yzdatelstvo Kazanskoho un-ta. 212 s. [in Russian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЛАНЬ Оксана Богданівна – доцент кафедри режисури та хореографії факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка.

Наукові інтереси: синтез мистецтв, мистецтво балетмейстера, режисура хореографічних творів, трансформація форм хореографічного мистецтва XX–XXI століття.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

LAN Oksana Bogdanivna – Associate Professor of Department of Directing and Choreography Faculty of Culture and Arts Lviv National Ivan Franko University

Circle of scientific interests: synthesis of arts, art of choreographer, directing of choreographic works, transformation of forms of choreographic art of the XX–XXI century.

Стаття надійшла до редакції 11.05.2022 р.

УДК 811.161.2'243:378.147

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-204-184-189

ЛІПАТОВА Марина Валентинівна –

викладач кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи

Центральноукраїнського національного технічного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6410-1762>

e-mail: marinalipatova58@gmail.com

БАБИЧ Тетяна Валеріївна –

кандидат філологічних наук, доцент

кафедри екології, охорони навколишнього середовища та здорового способу життя

Центральноукраїнського національного технічного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0174-623X>

e-mail: babichtetyana1211@gmail.com

ЩЕРБИНА Світлана Володимирівна –

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри іноземних мов

Центральноукраїнського національного технічного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2729-4267>

e-mail: 2108sveta64@gmail.com

**ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ**

Постановка проблеми та обґрунтування актуальності проблеми. Інтеграція системи вищої освіти України в європейський та світовий освітній простір сприяє забезпеченню високого рівня вузівської освіти, підготовці висококваліфікованих спеціалістів, вдосконаленню їх компетентності відповідно до сучасних вимог розвитку українських і світових культурних цінностей.

Сучасний етап розвитку української освіти характеризується також розширенням міжнародних контактів та залученням іноземних громадян до навчання в українських

вишах. В умовах інтеграції вищої освіти України до системи європейської освіти великого значення набуває підвищення ефективності та якості навчання іноземних студентів, для яких володіння мовою навчання є гарантією якісної професійної підготовки. Це зумовлює необхідність модернізації процесу мовної підготовки інокомунікантів, вдосконалення методів та підходів до навчання української мови як іноземної як засобу отримання професійних знань з обраної спеціальності, так і можливості задовольнити комунікативні потреби у ситуаціях щоденного

спілкування, адаптуватися в новому соціально-культурному середовищі. Тому ключовим питанням викладання української мови як іноземної є пошук ефективних методик навчання. Мовознавцями визнано, що отримання знань, формування вмінь і навичок, розвиток особистісних якостей учня є найефективнішими, якщо в освітньому процесі використовують інтерактивні форми і методи. У розумінні підготовки іноземних студентів до володіння українською мовою «інтерактивне навчання розглядається як педагогічний процес, що є сукупністю закономірних, послідовних активних взаємодій викладача та студентів на основі використання інтерактивних методів» [4, с. 79]. Ці методи спрямовані на активізацію навчально-пізнавальної, самостійної, комунікативної діяльності іноземних студентів у процесі вивчення української мови, формуванню та удосконаленню мовних і мовленнєвих знань та вмінь. Використання інтерактивних методів навчання забезпечує високу мотивацію студентів, збільшує активність роботи на занятті, створює атмосферу співробітництва, взаємодії. Тому питання впровадження інтерактивних методів навчання на заняттях української мови як іноземної є наразі дуже актуальним. Це зумовлює необхідність поглибленого дослідження застосування інтерактивних методів для підвищення ефективності процесу навчання іноземних студентів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій свідчить про актуальність проблеми застосування інтерактивних методів і технологій в освітньому просторі. У сучасній науці визначенням сутності інтерактивних методів, вивченням доцільності їх застосування для посилення ефективності процесу навчання займаються такі дослідники як Ф. Бацевич, Р. Балан, О. Вербило, О. Горошкіна, М. Олійник, О. Пехота, Л. Пироженко, О. Пометун, Л. Скуратівський та ін. На думку О. Пометун, Л. Пироженко, «сутність інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх учнів. Це – співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове навчання в співпраці), де і учень, і вчитель є рівноправними суб'єктами навчання» [5, с. 7]. Інтерактивні методи мають значний потенціал для формування комунікативної, мовної, мовленнєвої та соціокультурної компетенції учнів. О. Горошкіна зазначає, що «інтерактивні методи орієнтовані на реалізацію пізнавальних інтересів і потреб особистості, тому особлива увага приділяється організації процесу ефективної комунікації, у якій учасники взаємодії більш мобільні, відкриті й активні» [3, с. 7]. Ф. Бацевич розрізняє

інтеракцію міжкультурну та мовленнєву. Під останньою науковець розуміє взаємодію комунікантів у процесах спілкування з використанням засобів мовного коду [1, с. 136]. Застосуванню інтерактивних методів у вищій школі присвячені дослідження О. Башкір, М. Дяченко-Богун, Л. Штефан та інших.

Аналіз науково-педагогічної літератури надав можливість з'ясувати, що і зарубіжні, і вітчизняні дослідники розглядають інтерактивне навчання як форму організації пізнавальної діяльності, спосіб пізнання, який можливий виключно під час спільної діяльності студентів. Характерними ознаками такої діяльності є взаємодія один з одним, обмін інформацією та спільне вирішення проблем, моделювання ситуації, оцінювання своєї поведінки та дій інших, занурення в реальну атмосферу ділового співробітництва. Під час такого навчання використовуються інтерактивні технології та методи навчання. Особливу увагу привертають праці, в яких обґрунтовується необхідність використання різноманітних інтерактивних технологій у вивченні української мови і пропонується матеріал, який забезпечує іноземним студентам усебічний розвиток мовлення в умовах, наближених до реальних.

Мета статті – дослідити та висвітлити застосування інтерактивних методів на заняттях з української мови як іноземної для підвищення ефективності та якості навчання студентів-іноземців.

Виклад основного матеріалу. Особливу роль інтерактивне навчання відіграє у процесі вивчення української мови іноземними студентами. Як відомо, під час навчання іноземних громадян провідним є комунікативний метод, сутність якого полягає в тому, що навчання мови є моделлю природного процесу спілкування цією мовою. Комунікативний метод навчання ґрунтується на системі введення та закріплення мовного матеріалу в ситуаціях спілкування, що імітують природне мовленнєве середовище, та передбачає активізацію учнів у ході навчального процесу, мобілізацію їхніх прихованих психологічних резервів. Основним завданням застосування інтерактивних технологій у викладанні української мови як іноземної є формування та розвиток мовленнєвих умінь та навичок, ефективне засвоєння навчального матеріалу, підтримка інтересу до вивчення української мови на всіх етапах навчання.

Навчання іноземних студентів розпочинається на підготовчому відділенні. Початковий етап є складним періодом їх адаптації та соціалізації в новому освітньому просторі. Студентам-іноземцям як носіям іншої культури, релігії, іншого менталітету важливо

насамперед навчитися міжкультурної взаємодії. Умови вдалої комунікації залежать від правильної побудови навчального процесу, якнайшвидшої навчальної, соціально-психологічної адаптації, контакту студентів із викладачем та іншими студентами. Високий рівень міжкультурної комунікації передбачає толерантне ставлення до представників іншої культури, вміння вести діалог, дискутувати, оцінювати явища з гуманістичних позицій, розвиток мислення. Це є одним із чинників успішного навчання іноземних слухачів в Україні. Реалізації особистісного потенціалу кожного студента у навчальному процесі сприяє застосування інтерактивних технологій навчання, що формує комунікативні уміння, здатність працювати в команді, спільно вирішувати проблеми, критично мислити, конструктивно взаємодіяти.

Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність [5, с. 7]. Велику роль в цьому процесі відіграють викладачі мовної підготовки іноземних студентів. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, проведення дискусій, спільне вирішення проблеми на основі аналізу відповідної ситуації. Як свідчать дослідження вчених, інтерактивне навчання ефективно сприяє формуванню у студентів комунікативних навичок та вмінь міжособистісного, навчально-професійного та міжнаціонального спілкування, створенню атмосфери співробітництва і сприятливого мікроклімату на заняттях. Під час інтерактивного навчання вони вчаться бути демократичними, вільно спілкуватися з іншими людьми, критично мислити. Інтерактивна взаємодія виключає як домінування одного учасника навчального процесу над іншими, так і однієї думки над іншою. За допомогою інтерактивних технологій студенти мають змогу ефективно засвоювати навчальний матеріал, аналізувати та творчо підходити до його засвоєння; вчитися формулювати власну думку, правильно її висловлювати, доводити власну позицію, аргументувати й дискутувати; вчитися поважати альтернативну думку, будувати конструктивні взаємини у групі, прагнути діалогу.

Використання інтерактивного навчання не є самоціллю. Це лише засіб для досягнення тієї атмосфери в класі, яка найкраще сприяє співробітництву, порозумінню, доброзичливості, надає можливість дійсно реалізувати особистісно-орієнтоване навчання [5, с.14].

На початковому етапі навчання найбільш ефективною є технологія роботи в парах. Її можна використовувати з різною дидактичною метою: для засвоєння, закріплення, перевірки знань. Ця форма роботи сприяє розвитку навичок спілкування, уміння висловлюватись українською як іноземною, пізніше – переконувати співрозмовника, вести діалог, дискусію. Разом із тим така співпраця не дає можливості ухилитися від виконання завдання. Для роботи в парах можна використовувати наступні завдання: I. Складіть діалоги. 1) Вам треба домовитись про зустріч, про час та місце з другом, зі знайомою дівчиною, з деканом. 2) Дівчина дуже спізнилась на побачення, а юнак терпляче її чекає. II. Відновіть діалоги. За відповідями студента сформулюйте запитання до нього секретаря деканату: а) ...? – Мурадов Адам; б) ...? – Я навчаюся на підготовчому відділенні; в) ...? – Мені двадцять років; г) ...? – Я приїхав із Туркменістану; д) ...? – Я живу у гуртожитку №4. III. Поставте запитання. IV. Напишіть повідомлення один одному та передайте його зміст. Основна мета завдань для розвитку навичок діалогічного мовлення – сформувати у студентів уміння користуватися різними мовленнєвими формулами у складних різновидах діалогу, таких як: діалог-уточнення, діалог-бесіда, а також уміння підтримувати розмову.

Співпраця в парах готує студентів до подальшої роботи в групах і забезпечує взаємодію між студентами. Обговорюючи різні теми та питання у групах і парах, учні мають можливість опрацювати максимальну кількість варіантів мовних конструкцій для найбільш повного та зрозумілого вираження думки.

Робота у парах чи групах дозволяє невпевненим у собі учасникам практикувати міжособистісні відносини та навички співпраці українською мовою як іноземною. Зокрема, це знаходить вираження в умінні слухати і спокійно вирішувати всі розбіжності, що виникають. Групи чи пари можуть формувати самі студенти, але краще, коли це робить викладач, який враховує рівень студентів та характер їхніх стосунків.

Отже, парна й групова робота на занятті має вагомні переваги, оскільки вона уможливує формування й розвиток конкретних компетентностей у режимі діалогу. Невеликі групи дозволяють викладачеві бачити кожного студента в процесі практичної діяльності, сприяють виникненню стійких зв'язків між усіма присутніми, стимулюючи процеси глибокого осмислення діяльності. Парна й групова робота – це насамперед співпраця викладача і студентів, що дає змогу реалізувати природне прагнення до спілкування, взаємодопомоги й розвитку

творчості, а саме творчість стимулює розвиток мислення, інтересів.

Ще однією інтерактивною формою навчання є створення мовленнєвих ситуацій. Наприклад, студентам пропонуються під час вивчення певних розмовних тем такі ситуації: ви опинилися у незнайомому місті і не знаєте, як дістатися до готелю, адресу якого забули; у вас болить зуб, вам необхідно записатися на прийом до стоматолога; у вас болить горло, ви зайшли в аптеку за ліками; вам треба викликати таксі, пояснити, куди ви хочете їхати. Головне завдання таких вправ – активізувати навички мовлення українською мовою.

Використанню мовних та мовленнєвих навичок в умовах реальної комунікації допомагають і рольові ігри. Рольова гра активізує мовленнєву діяльність слухачів, стимулює прагнення контактувати один з одним, вчить долати психологічні та мовні бар'єри. Рольова гра – один із найпоширеніших інтерактивних методів навчання. На заняттях з української мови на початковому етапі підготовки відтворюються повсякденні життєві ситуації: відвідування магазину, бібліотеки, кафе, банку, перукарні, пошти. На заняттях можна організувати рольові ігри «У магазині», де один студент виконує роль продавця, а інший – покупця; «У ресторані», де один учень грає роль відвідувача, а інший – офіціанта; «У банку» (спеціаліст банку – клієнт). Таким чином у студентів формуються мовні та мовленнєві навички, достатні та необхідні для спілкування у різних комунікативних ситуаціях.

На елементарному рівні володіння мовою також доцільно використовувати

прийом "Снігова куля», наприклад, при вивченні лексико-семантичних груп: овочі, фрукти, молочні продукти, м'ясні продукти, предмети одягу, кольори, професії, тварини, транспорт. Цей прийом полягає в тому, що перший студент називає слово з однієї лексико-семантичної групи, наприклад, яблуко (фрукти). Другий студент говорить інше слово, що також належить до тієї ж групи, наприклад, банан, і називає вже два слова по порядку. Наступний студент повторює ці два слова і додає своє. Наприклад: яблуко, банан, апельсин тощо. Таким чином в ігровій формі відпрацьовується лексика за темами та поповнюється словниковий запас учнів.

Із психологічних тренінгів запозичено інтерактивний прийом «Карусель». Для його реалізації учні утворюють два кола: зовнішнє та внутрішнє. Учасники зовнішнього кола поступово пересуваються по колу, змінюючи партнера. У внутрішньому колі студенти не рухаються і ведуть діалог із «зовнішнім співрозмовником», який виявляється навпроти. Протягом короткого проміжку часу

відбувається обговорення того чи іншого питання (залежно від теми, що вивчається), коли кожен зі студентів намагається переконати співрозмовника, що саме він має рацію. Цей прийом вже на першому місяці вивчення української мови дозволяє добре відпрацювати, наприклад, тему «Знайомство» з використанням найбільш уживаних висловів знайомства в різних ситуаціях спілкування, усталених форм етикету, висловленням почуття радості, задоволення. Студенти працюють із великим захопленням, а урок проходить динамічно та результативно.

На довузівському етапі можна застосувати і такі інтерактивні прийоми, як: «Мікрофон», «Коло ідей», що передбачають вільне накопичення великої кількості ідей з певної теми (наприклад, «Як я розумію назву твору...»); «Метод прогнозування» або «Метод передбачення» (наприклад, за початком тексту спрогнозувати його зміст); «Асоціативний куш», що полягає у встановленні асоціативних зв'язків між окремими поняттями, наприклад, студенти повинні скласти «асоціативний куш» до слова «родина».

До інтерактивних форм навчання належить і складання кластерів. Метод кластера є графічною організацією матеріалу, який використовує моделі, малюнки, схеми, що відображають хід мислення. Існують різні види кластерів: блок-схеми, паперові кластери, кластер із нумерацією слів для складання розповіді, кластер із використанням окремих або сюжетних картинок замість запису слів. У центрі кластера розташовується основне поняття, ключове слово, яке з'єднується лініями зі смисловими одиницями, які повніше розкривають тему і розширюють логічні зв'язки. Це можуть бути слова, словосполучення, речення, які висловлюють ідеї, думки, факти, образи, асоціації, що стосуються цієї теми. Кластер може оформлюватися у вигляді моделі планети із супутниками. Упорядкування кластерів полегшує процес запам'ятовування лексичних одиниць, сприяє розвитку мислення, допомагає систематизувати матеріал і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Так, іноземним студентам можна запропонувати складання кластерів, наприклад, за розмовними темами «Свята», «Здоров'я», «Дозвілля», «Навчання» або після читання тексту.

У сучасному навчальному процесі також широко застосовується кейс-метод. Кейс-метод – це техніка навчання, що використовує опис реальних життєвих ситуацій. Учасники навчального процесу повинні дослідити ситуацію, розібратися в суті проблеми, запропонувати можливі рішення і вибрати найкраще з них. Іноземним студентам можна запропонувати такі ситуації: 1) Віктор без

згоди батька вступив до університету на технологічний факультет. Він любить техніку, машини, механізми. А його батько хоче бачити Віктора лише економістом. Батька не цікавить бажання сина. Віктор не хоче сваритися з ним і не знає, як вчинити у цій ситуації. 2) Дівчина та хлопець закінчили університет і хочуть одружитися. Але їхні родичі вважають, що ще треба зачекати. Краще спочатку знайти хорошу роботу, зробити кар'єру, а потім одружитися. Студенти повинні проаналізувати ситуацію, розібратися в суті проблеми, запропонувати її можливе розв'язання й обрати кращі варіанти вирішення проблеми. Під час відповідей використовуються конструкції для висловлення власної думки *як на мене, на мою думку; мені здається, що ...; я гадаю, що ...; я вважаю, що ...*. Така технологія сприяє розвитку в учнів самостійного мислення, вміння вислуховувати і враховувати альтернативну точку зору, аргументовано висловити свою.

Висновки та перспективи подальших розвідок напруму. Результатом застосування інтерактивних технологій при вивченні мови є сформовані комунікативні й когнітивні уміння та навички студентів, вироблення власних цінностей на основі знань, практичних умінь, життєвих ситуацій, творчих здібностей, взаємодії у навчанні. Досвід нашого викладання української мови іноземним студентам свідчить про ефективність застосування інтерактивних технологій для вдосконалення мовленнєво-мисленнєвих механізмів, навичок міжособистісної взаємодії та спілкування.

Таким чином, інтерактивна діяльність на заняттях із мови навчання підвищує загальний рівень володіння українською мовою, сприяє інтеграції іноземних студентів у навчальний процес, розвиває у них комунікативні навички та вміння міжособистісного, навчально-професійного та міжнаціонального спілкування.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. Київ: Академія, 2004. 344 с.
2. Башкір О.І. Активні й інтерактивні методи навчання у вищій школі. *Збірник наукових праць «Педагогіка та психологія»*. Харків, 2018. Вип. 60. С. 33-44.
3. Горошкіна О.М. Особливості використання інтерактивних методів навчання української мови. *Українська мова і література в школі*. 2013. №3. С. 7-10.
4. Кайдалова Л.Г., Тимошук Г.В. Теоретичні засади реалізації компетентнісного підходу до професійної підготовки майбутніх економістів на основі використання інтерактивних методів навчання. *Матеріали методол. семінару «Компетентнісний підхід в освіті: теоретичні засади і практика реалізації»*. Ч.2. Київ: Ін-т обдарованої дитини НАПН України, 2014. С. 78-82.

5. Пометун О. І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник. Київ, 2006. 192 с.

REFERENCES

1. Batsevych, F.S. (2004). *Osnovy komunikativnoyi lnhvistyky* [Fundamentals of communicative linguistics]. Kyiv.: Academy. 344 p.
2. Bashkir, O.I. (2018). *Aktivni y interaktivni metody navchannya u vyshchii shkoli* [Active and interactive higher school training methods at the higher school]. Zbirnyk naukovykh prats «Pedahohika ta psykholohiya». Kharkiv. Vyp. 60. P. 33-44.
3. Horoshkina, O.M. (2013). *Osoblyvosti vykorystannya interaktivnykh metodiv navchannya ukraiyins'koyi movy* [Peculiarities of using interactive methods for teaching Ukrainian language. Ukrainian language and literature at the school]. *Ukrayins'ka mova i literatura v shkoli*. №3. P. 7-10.
4. Kaydalova, L.H., Tymoshchuk, H.V. (2014). *Teoretychni zasady realizatsiyi kompetentisnoho pidkhodu do profesiyanoi pidgotovky maybutnikh ekonomistiv na osnovi vykorystannya interaktivnykh metodiv navchannya* [Theoretical ambush for the implementation of a competent approach to professional training of future economists based on the selection of interactive teaching methods]. *Materialy metodol. seminaru «Kompetentnisnyy pidkhid v osviti: teoretychni zasady i praktyka realizatsiyi»*. ch.2. K.: In-t obdarovanoyi dytyny NAPN Ukrayiny. P. 78-82.
5. Pometun, O. I., Pyrozhenko, L. V. (2006). *Suchasnyy urok. Interaktivni tekhnolohiyi navchannya* [Contemporary lesson. Interactive Learning Technologies]: naukovо-metodychnyy posibnyk. Kyiv. 192 s.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ЛІПАТОВА Марина Валентинівна – викладач кафедри історії, археології, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету.

Наукові інтереси: проблеми методики навчання української мови як іноземної.

БАБИЧ Тетяна Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри екології, охорони навколишнього середовища та здорового способу життя Центральноукраїнського національного технічного університету.

Наукові інтереси: семантика мови художнього тексту.

ЩЕРБИНА Світлана Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Центральноукраїнського національного технічного університету.

Наукові інтереси: теорія та методика навчання іноземним мовам.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

LIPATOVA Maryna Valentynivna – lecturer of the Department of the history, archaeology, information and archival affair of Central Ukrainian National Technical University.

Circle of research interests: problems of methodology of teaching Ukrainian as a foreign language.

BABICH Tetyana Valeriivna – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor of the Department of Ecology, Environmental Protection and

Healthy Lifestyle of Central Ukrainian National Technical University.

Circle of research interests: semantics, semantic transformations of words semantic transformations of words.

SHCHERBYNA Svitlana Volodymyrivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

of the Department of Foreign Languages of Central Ukrainian National Technical University.

Circle of research interest: theory and methodology of teaching foreign languages.

Стаття надійшла до редакції 11.05.2022 р.

UDC 147378.821:004

DOI: 10.36550/2415-7988-2022-1-204-189-192

LYSENKO Liudmyla Oleksandrivna –

PhD, Associate Professor, Chair of Linguodidactics And Foreign Languages Volodymyr Vynnychenko

Central Ukrainian State Pedagogical University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5732-6317>

e-mail: lysenkoluda78@i.ua

ADVANCING DIGITAL TECHNOLOGIES AS A LEARNING TOOL OF LANGUAGE TEACHING

Formulation and justification of the relevance of the problem. Language is the most important means of communication, the existence and development of human society is impossible without it. The current changes in social relations, communication means (the use of new information technologies) require increasing the communicative competence of students, improving their philological preparation. In order they could exchange their thoughts in different situations in the process of interaction with other communicators, using the system of language and speech norms and choosing communicative behavior adequate to the authentic situation of communication. In other words, the main purpose of a foreign language is to form a communicative competence, that is, the ability to carry out interpersonal and intercultural communication between a foreigner to one and native speakers. Educational aspect is an integral part of the educational process. Modern educational technologies that are used to form the communicative competence of a schoolchild in learning another language are the most productive for creating an educational environment that provides a person-oriented interaction of all participants in the educational process.

Analysis of the recent researches and publications. Problems devoted to introducing of new technologies in the teaching and learning process of foreign language are the issues of the research of many foreign researchers as G. Dudeney and N. Hockly, J. Harmer. G. Dudeney emphasizes that a layout which has computers at desks around the walls, facing the walls, with a large table in the center of the room, allows the teacher to walk around and easily see what the learners are working on and what they're looking at on the computer screens (monitors). The central area provides and easily accessible space where learners can go when they don't need the

computers, and for when they might want to do some communicative group work [4, p.13-14].

Speaking about language laboratories, J. Harmer stresses the role of innovation overuse that makes teaching and learning too machine-based. This allows teachers and students to listen, word process, watch video clips or other presentation programs. Teachers can have students work individually, individually with the teacher, in small groups or in lockstep where the whole class working with the same material at the same time. The great advantage is that users no longer have to worry about alphabetical order. They can find what they want just by typing in a word or phrase. Modern portable electronic dictionaries are now much more impressive than the originals since they have bigger windows, better navigation systems, and often two or more dictionaries bundled into the same device [6, p. 256-257].

It should be noted that, as language teachers we should make our classroom microcosms of life [2, p. 36], with real relationships and purposeful use of language. All our techniques and technologies should be directed toward achieving this goal. So, it's upon a teacher how effective their ways of teaching might be in order to help students use the language we teach in their real life. We must keep in mind some very important things how to turn all the activities into interactive and really communicative.

The first thing to be mentioned is that education process is based on interactive language teaching. Students are no longer the objects to be installed and filled with different sorts of information. They should participate in the education process together with the teacher, not only acquire knowledge presented by the teacher, but they should also get it themselves from a deep well of knowledge and understanding using all possible techniques and technologies. So, in today's modern world, technology has an ever-